HARJUMAA

1. Nimetage looma- ja linnuliik, mis esinevad Eestis looduses vaid Harjumaal (loom) või valdavalt Harjumaal (lind).
2. Mis on ainus Harjumaa vald, millel on lisaks põhiterritooriumile ka eksklaav (teiste valdade territooriumist igast küljest ümbritsetud lahustükk)? Saari eksklaavina ei arvestata.
3. Mis küla võib õigusega pretendeerida Eesti aianduskü la nimele? Seal asuvad Tõnise puukool Peernahansu talus, roose kasvatav Roosoja ja elulõngi ning viinamarju kasvatav Roogoja talu ning veel Sadevälja aiandustalu. Valla eest 1 punkt.
4. Harjumaa eelmise aasta tegijate seas on organisatsioonide ja ürituste seas mainitud ka viit üksikisikut. Mis tiitli said Eger Karuse Rae vallast ja Karl Biltse Lääne-Harju vallast (järjekord on tähtis)?
5. Sel aastal on valitud ka Harjumaa aasta küla. Mis küla sai selle au osaliseks (valla eest 1 punkt).

HARJUMAA MNEMOFRIIK 10.10.2026

HARJUMAA MNEMOFRIIK 10.10.2026

6. 11) Lõuna-Hiina mere ametlik nimetus Filipiinidel; 2) Kollase mere ametlik nimetus Koreas; 3) Põhjamere paralleelnimi Taanis. Nimetage neljas ja meile kõige tuntum meri, mille nimi kattub kas täiesti või osaliselt eelmainitud kolmega.
7. Kus toimus esimene sõjaline operatsioon Vaikse ookeani tandril peale II maailmasõja puhkemist ja kes oli ründav pool?
8. Mis riigist on tulnud eesti keelde korvpalli rahvapärane nimetus „koss“?
9. Ilus puu (pildil), aga nimega on paljude keeltes probleeme. Mis puu nime tüvi on slaavi keeltes tähendusega „sopp“, „pori“, aga ka „roe“. Leedu keeles pole see nimi parem – seal on selle puu nimi „putinas“.

10. Küsime kuuldava laulu esitajat, veerandsajandi tagust Eesti aasta lindu. Rahvapärased nimetused muu hulgas ka hirmutaja, Poola kana ja tillvitt.

HARJUMAA MNEMOFRIIK 10.10.2026

11. 2026. a. ilmusid peale „Sipsiku“ veel kahes eurotsooni riigis 2-eurosed mündid lastekirjanduse tegelastega. Mis riigid, mis tegelased? Esmatrükid olid neil teostel 1943. ja 1951. aastal.
12. Mis on kõige ebastabiilsem looduses esinev element (kõige pikema poolestusajaga isotoobil poolestusaeg 22 minutit)? Teda eraldub peamiselt aktiiniumi isotoobi Ac 227 lagunemisel, järjekorranumber Mendelejevi tabelis on 87 ja nime sai ta oma avastaja (muuseas naise) kodumaa järgi.
13. Milline üliõpilaskorporatsioon on Eesti presidentide seas kõige populaarsem (sinna kuulub presidente kõige rohkem)?
14. Peale Väikese väina tammi ehitamist on vee liikumine tammist kahele poole jääva väinaosa vahel võimalik vaid Muhu poolel asuva oja kaudu, Mis nime see kannab?
15. Kelle fotot ja teoseid näete (eluaastad 1888-1978)?

16. Trooja valitseja Priamose ja tema naise Hekabe tütrele andis Apollo võime tulevikku ette näha, kuid hoiatas, et tema ennustusi ei usuta. Mis oli valitsejapaari tütre nimi?

17. 1900. a. OM-del oli ujumisvõistlustel kaks ujumisviisi, mida hiljem ei ole olümpiamängudel kasutatud. Mis viisid need olid?
18. Tartu Ülikooli loodusmuuseumis peetakse nahanäkke (putukaid) ühe kindla ülesande jaoks. Mida teevad seal nahanäkid?

19. Sel aastal toimus ühes vallakeskuses Eesti kriminaalkirjandusfestival, kus tehti ka ettekanne „Kood A.C.“ Kes on need kaks ettekandes käsitletud krimikirjanikku initsiaalidega A.C. ja kus see festival toimus? Noorema kirjaniku tegelaste seas on ka ETV kaudu tuttavad krimipolitseinikud Vera Stanhope ja Jimmy Perez. Festivali asukoht – 1 p. , kirjanikud (mõlemad nimed) – 1 p.
20. Kuuldavat pala tunneb lai maailm Kellade Koraalina (inglise keeles Coral of the Bells), kuid küsime, mis on selle Mykola Leontovitši poolt surematuks arranžeeritud Ukraina rahvaliku viisi algupärane nimi?
21. Eestis tähistati emadepäeva esmakordselt 1922. aastal Uderna koolis. Kelle algatusel (eluaastad 1898-1978) Naiste Karskusliit selle korraldas?
22. Mille avastamist Laputa teadlaste poolt mainib J. Swift oma "Gulliveri reisides" 150 aastat ENNE nende tegelikku avastamist?
23. Mille poolest sai kuulsaks Louis Antoine de Bougainville´i juhtimisel aastail 1766-1769 toimunud ekspeditsiooni botaaniku Phillibert Commerçoni (kes muuseas andis nime ka bugenvilleale) teener Jean Baret?
24. Ütlus „Raha ei haise“ pärineb Rooma keisrilt, kes maksustas avalikud käimlad, mille uriin müüdi maha. Tema poeg Titus laitis selle räpase maksu idee maha, mille peale keiser pistis pojale mündid nina alla ja päris, kas need haisevad. Kes oli see keiser?
25. Mis kunstniku skulptuure te näete?

26. Isa Raul, poeg Kevin ja tütar Karolin on kõik jalgpallikohtunikud. Mis on nende ühine perekonnanimi?

27. Sõnale liiderlik on tekkinud ka teine tähendus. Kes või mis aga on liidrik?
28. Nimetage see 1956. aastal Tallinnas sündinud literaat, kes on avaldanud romaanid "Kuma", "Läheb ega peatu", "India armastus" ja "Tema salajane palve". Võib-olla tuntumaks kui kirjanik on ta saanud oma poliitiliste kommentaaridega - ta on olnud "Raadio Vaba Euroopa" korrespondent ja "Postimehe" poliitikareporter, avaldades kommentaare ka mujal ajakirjanduses.
29. Politsei on mõõtnud Rohuküla-Heltermaa jääteel maksimaalkiiruseks 196 km/h. Miks autojuhile selle eest trahvi ei määratud?
30. Küsime multitalenti ja väga rahvusvahelist meelelahutajat, kelle seni edukaim singel siin kõlab. Singleid on tal juba lühimängiva (EP) jagu, välja lastud alates eelmisest aastast. Rohkem on ta küll tuntud ühe teise, meil samamoodi kultuuriministeeriumi haldusalasse kuuluva tegevusala superstaarina. Abi võib olla ka 1948. aastal asutatud Itaalia sünteetiliste materjalide tootja teadmisest.

HARJUMAA MNEMOFRIIK 10.10.2026

31. Hiinas tunti püsirohtu juba IX sajandil, kuid kasutati seda peamiselt ilutulestikes. Kes eurooplastest uuris välja musta püssirohu valemi ja võttis selle laiemalt kasutusele? Leiutise ja leiutaja nime vahel on kindel seos.
32. Kes on praegu Eesti Näitlejate Liidu esimees? Sündinud 1987. a., enne EMTA-sse astumist lõpetas Taebla keskkooli. Mänginud filmides („Nullpunkt“, „Kalev“ jm.), teleseriaalides („Pank“, „Alo“ jm), teatritükkides (peamiselt NO 99). Saanud 2108. a. Kultuurkapitali aastapreemia ja 2020 Bruno O´ya stipendiumi.
33. See linn oli Portugali esimene pealinn. Seal on sündinud esimene Portugali kuningas Alfonso I. 2012. aastal oli ta Euroopa kultuuripealinn ja ka sel aastal on temast päris palju juttu olnud. Mis linn?
34. 2026. a. jalgpalli MM-l löödi uus rekord väikseima rahvaarvuga osalejamaa osas. Milline 156 00 elanikuga maa on uus rekordiomanik ja kes on eelmine rekordiomanik?
35. Toome ära ühe tuntud arhitekti loomingu näidised, sealhulgas ka Rail Balticu Ülemiste terminaali eskiisi, mille tegi tema loodud arhitektuuribüroo mõned aastad peale tema surma. Kes ta on?

36. Millise antiikaja kuulsa teadlase nime järgi kutsuti enne XIX sajandit taimetoitlasi?
37. Millised kaks on kosmonautide-astronautide-taikonautide kõige levinumad perekonnanimed? Mõlemad nimed algavad sama tähega.
38. Mis lind (*Recurvirosta avosetta*) on fotol kujutatud? Seda lindu on kavas kujutada ka uutel eurorahatähtedel. Eestis oli ta esmaleid aastal 1885 ja pesitsema hakkas ta alles XX saj. teisel poolel. Esineb ta peamiselt läänesaartel.

39. Fotol näete ilmselt kõige kallimat autot, mida on võimalik osta otse Tallinna esindusest. Mis mark ja mudel see on ja kui suur on seni suurim müügihind (viigilahutus)?

40. Nimeta see Eesti punk-metalbänd (1 p) ja selle frontmani ristirinimi (1 p), kellede üht varasemat hitti taustal kuulete. Diskograafiasse kuuluvad mitmed albumid, osavõtt Eesti eurolaulukonkursist kui ka osalemine Pariisi moenädala pealaval Rick Owensi shows. Bändi moodstavad Korraldajaonu (küsitav), Kartauto, Jürnas Farmer, Koeraonu, Väikepax, Olevik.

HARJUMAA MNEMOFRIIK 10.10.2026

41. Talvesõjas panid soomlased süütepudelile nimeks „Molotovi kokteil“ vastuseks Molotovi teatele, et Nõukogude lennukid ei pommita Soome linnu, vaid loobivad taevast lennukitelt alla humanitaarabina toiduaineid. Kes kasutas esimest korda 1922. a. süütepudeleid ja mis nime sai süütepudel Ukraina sõjas 2022. a.?
42. Kuidas nimetatakse allpool näidatud käsitöövahendeid (koos tehnika nimetamisega)?

A B C D

43. Mis on selle filminäitleja esinejanimi? Filmidebüüdi tegi 1999. a. sündinud näitleja, kelle perekonnnimi on Coleman, 2017. aastal filmis „Ämblikmees. Kojutulek“. Ta on noorim Emmy auhinna laureaat draamasarja peaosa täitmise eest („Eufooria“). Oli üks naispeaosalisi „Düüni“ filmides. Tänavu linastunud „Odüsseias“ mängis Athenat. Esinab ka lauljana, 2018. aastal sai ta laulu „Rewrite the Stars“ mitmes plaadiedetabelis TOP 20 sekka ning on saanud ka mitmeid plaatinaplaate.

44. Kuidas nimetatakse sellist kummidetaili, mille sees on vedru? Nime meeldetuletamist lihtsustab mõtlemine ühele suurürituste korraldamisel hädavajalikule firmale.

45. Kes on see kõrgelt hinnatud multikulturalistist Eesti helilooja, esseist ja luuletaja, kelle Sofi Oksaneni samanimelisele raamatule kirjutatud ooperist "Puhdistus" kuulete taustal lõiku. Küsitav luuletab (sealhulgas ooperilibretod) nii saksa, inglise, soome kui eesti keeles, on õppinud Tallinna Muusikakeskkoolis, Fryderyk Chopini nim. Warssavi Muusikaakadeemias kui Sibeliuse Akadeemias, õpetanud Berliini Kunstiakadeemias. Soome kodanik, elab pikemat aega Saksamaal.

EILE,TÄNA, HOMME X AASTAT TAGASI

46. Millise Andrew Lloyd Weberi tuntud ooperi esilinastus oli eile 40 aastat tagasi Londoni His Majesty Theatre´is?
47. Kus tähistatakse täna Topeltkümne Päeva ja mida 115 aastat tagasi toimunut sellega tähistatakse?

48. Näete täna 120 aastat tagasi Kanepis sündinud eesti kunstniku fotot ja maale. Kes?

HARJUMAA MNEMOFRIIK 10.10.2026

49. Aastal 732 (täna 1294 aastat tagasi) purustasid frangid Prantsusmaa lõunaosas araablaste väe (hukkus ka Cordoba araabia kuberner). Sellega pandi pikaks ajaks seisma araablaste sissetung Euroopasse. Mis kohas see lahing toimus ja kes oli frankide väejuht?
50. Homme saab 80 aastaseks sportlane, kes on toonud Jaapanile kõige enam olümpiavõite? Ta on võitnud olümpial kaheksa kuld-, kolm hõbe- ja ühe pronksmedali. Kes ta on ja mis alal ta võistles?

HARJUMAA MNEMOFRIIK 10.10.2026

VASTUSED JA KOMMENTAARID

1. Lagrits (introdutseeriti Pakri saartele) ja krüüsel (valdavalt Pakri pangal). Punkti sai ka ebapärlikarbi eest, kes ainsana on säilinud Pudisoo jões
2. Harku vald. Harku alevikku eraldab valla ülejäänud territooriumist Tallinna linn ja Saue vald. Tõsi, kõige kitsamas kohas on see vahe vaid ca 25 m.
3. Karla küla Kose vallas
4. Aasta Sädeinimene, Aasta Panustaja
5. Uuesalu Rae vallas
6. Läänemeri
7. 1940. a. detsembris ründasid Saksamaa laevad Nauru fosfaadikaevandusi, et kahjustada Austraalia põllumajandust ja sellega Suurbritannia toiduga varustamist
8. Jugoslaavia keeled – sloveeni, serbo-horvaadi ja makedoonia. Kõigis neis keeltes on korvpall „košarka“. Korv on neis keeltes „košar, košara“ ja mängu rahvakeelne nimi on „koš“.Ühe punkti saab ka see, kes pakub Ungarit, kus korvpalli nimetus on „kosárlabda“ – korv on ungari keeles „kosár“. Siiski vaevalt see termin on tulnud ungari keelest, sest ungari korpall ei olnud sellisel tasemel, et temast midagi laenata. Mängu käigus selgus, et kõige tõenäolisem on siiski poola keel, milles korvpall on „koszykowka“ sõnast „kosz“ (korv)
9. Lodjapuu. Roe on vene keeles „кал“ ja lodjapuu on „калина“
10. Kiivitaja
11. Itaalia – Cipollino ja Prantsusmaa – väike prints
12. Frantsium, avastas 1939 Marguerite Perey
13. Filiae Patriae – Kersti Kaljulaid ja Ülle Madise. Toomas Ilves ja Alar Karis kuuluvad EÜS-i, mis ei ole korporatsioon.
14. Tillu nire. Igal juhul liiklusmärgile panemist see nimi talub.
15. Giorgio de Chirico
16. Kassandra
17. Takistusujumine ja ujumine vee all
18. Puhastavad luid ja konte liha- ja nahajäänustest
19. Rõuge, Agatha Christie ja Ann Cleeves
20. „Štšedrik“
21. Helmi Mäelo
22. Marsi kaaslased Phobos ja Deimos (avastati 1877)
23. Varjates oma sugu, sai temast esimene naine, kes on teinud ümbermaailmareisi. Ta tegelik eesnimi oli Jeanne.
24. Vespasianus
25. Peeter Mudist
26. Kaivoja
27. Putukas (väike sini-musta kehaga kiil)
28. Ülo Mattheus

HARJUMAA MNEMOFRIIK 10.10.2026

29. Politsei mõõtis kiirust seisvast autost, rikkudes ise seadust – jääteel ei tohi peatuda
30. Mondo (Armand Duplantis)
31. Benediktiini munk Berthold Schwartz
32. Reimo Sagor
33. Guimarães, 2026. a. on ta Euroopa roheline pealinn
34. Curacao ja Island
35. Zaha Hadid
36. Pytagoras (pütagoorlased), kes jutlustas orfismi, st hingede rändamist (ka inimeste ja loomade vahel)
37. Wang ja Williams. Astronautide seas on neli Williamsit (Christopher, Donald, Jeffrey ja Sunita), taikonautidest on kolm Wangid (Haoze, Jie ja Yaping), lisaks üks USA astronaut Taylor Wang (ja Malta astronaudi Changi eesnimi on Wang)
38. Naaskelnokk
39. Lamborghini Revuelto, 682 000 eurot
40. Winni Puhh, Indrek Vaheoja
41. IRA Iiri kodusõjas, „Bandera smuuti“
42. A. Nõeltehnika nõel; B silmuskudumise kudumisvarras C silmuskudumise ringvarras; D heegel(damise)nõel
43. Zendaya
44. Simmerling ehk kaelustihend
45. Jüri Reinvere
46. „Ooperifantoom“
47. Hiina Vabariik (Taivan). X 1911 toimus Wuchangi ülestõus, mis tegi lõpu Qingi dünastiale ja ühtlasi keisririigile
48. Alfred Kongo
49. Poitier, Karl Martell
50. Meeste sportvõimlemine, Sawao Katō